

ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය

පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන පීඨය

ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාව (එක් අවුරුදු හා දැවුරුදු)

විෂය නිර්දේශය - පාලි

MABS 53015	(C)	-	බුදුසමයේ දාර්ශනික ප්‍රවණතා
MAPL 53025	(C)	-	පාලි නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය
MAPL 53035	(C)	-	පාලි ව්‍යාකරණ හා ගද්‍ය පද්‍ය රචනා
MAPL 53045	(C)	-	නිකායාන්තර පිටක සාහිත්‍යය
MAPL 53055	(C)	-	පාලි කාව්‍ය හා සාහිත්‍ය විචාරය
MARM 53065	(C)	-	පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

(C) අනිවාර්ය විෂය

දැවුරුදු ශාස්ත්‍රපති උපාධි පාඨමාලාව සඳහා අධ්‍යයන සම්භාර 30 කින් යුත් පර්යේෂණ නිබන්ධය අනිවාර්ය වේ.

- පාඨමාලා සංකේතය : MABS 53015
- මාතෘකාව : බුදුසමයේ දාර්ශනික ප්‍රවණතා
- විෂය ඒකකය : අනිවාර්ය
- කාල පරිච්ඡේදය : එක් අවුරුදු/දැවුරුදු
- අරමුණු හා පරමාර්ථ : පෙරදිග සහ බටහිර විවිධ දාර්ශනික සංකල්ප පැහැදිලි කොට ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ අර්ථ විචරණය සුක්‍ර පිටකාගත ධර්ම කරුණු ඇසුරින් විමර්ශනය කිරීම මෙයින් අපේක්ෂා කෙරේ.
- ඉගෙනුම් ඵල : පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේ විද්‍යාර්ථියා,
 - පෙරදිග සහ අපරදිග දාර්ශනික සංකල්ප හා බුදුසමය තුළ අන්තර්ගත විවිධ දාර්ශනික ප්‍රවණතා හඳුන්වයි.
 - ඒ අතර පවත්නා සම විෂමතා අධ්‍යයනය කොට බෞද්ධ චින්තනයෙහි පැහැණෙන දාර්ශනික විචරණයන් හි සුවිශේෂත්වය පැහැදිලි කරයි.

පාඨමාලා අන්තර්ගතය :

- බටහිර හා පෙරදිග දාර්ශනික සංකල්ප බෞද්ධ දාර්ශනික චින්තාව හා තුල්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම
- ශ්‍රැතිය සහ අධිකාරය
- බුද්ධිවාදය
- විඤ්ඤාණවාදය
- අනුභුතිවාදය
- උපයෝගිතාවාදය
- සාංදෘෂ්ටිකවාදය
- ශුන්‍යතාවාදය
- විශ්ලේෂණවාදය
- හේතුඵලවාදය
- අපෝහකවාදය
- අනුසංධානවාදය
- පරමාණුවාදය
- මානවවාදය
- යථාර්ථවාදය
- අනුරූප්‍යතාවාදය
- ප්‍රපඤ්චවාදය
- දෘෂ්ටිවිචාරය

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය : දේශන, සාකච්ඡා, පැවරුම්, පරීක්ෂණ හා ප්‍රස්තුතීකරණ

ඇගයීමේ ක්‍රමය : අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේ දී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතීකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

බුද්ධදත්ත හිමි, පොල්වත්තේ., 2003. ථෙරවාද බෞද්ධ දර්ශනය, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, දෙහිවල.

(පරි). පඤ්ඤාකිත්ති හිමි, හිරිපිටියේ., 2003. පෙරදිග හා අපරදිග දර්ශන, ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.

කළුපහන, ඩී. ජේ., 2003. බෞද්ධ දර්ශන ඉතිහාසය, තිවිට්‍ර ප්‍රකාශන, නුගේගොඩ.

එදිරිසිංහ, දයා, ප්‍රියදර්ශන, වසන්ත, සහ ඉලංගකෝන්, සමන්ත., 2008. බෞද්ධ දර්ශනය, වත්මා ප්‍රකාශකයෝ, දෙහිවල.

මේධානන්ද හිමි, දේවාලේගම., 1994. බුදුසමයේ සාමයික පසුබිම, කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි, කඩවත.

මේධානන්ද හිමි, දේවාලේගම., 1982. බුදුසමය හා දාර්ශනික ගැටළු, කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි, කොළඹ.

රාහුල හිමි, වල්පොල., 1997. බුදුන් වදාළ ධර්මය, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, දෙහිවල.

ඥානාරාම හිමි, පාතේගම., 1996. මුල් බුදුසමය හා විචරණ ගැටළු, සිංගප්පූරුව.

ඥානසුමන හිමි, දෙල්දුවේ., 2006. ආදී බෞද්ධ දර්ශනයේ මූලධර්ම, ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.

විමලවංශ නාහිමි, බද්දේගම., 1955. දර්ශනවාද සංග්‍රහය, කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි, මරදාන.

Bhikku Nanananda" 1975. Concept and Reality" Honolulu.

Murti, R.V., 1955. The Central Philosophy" London.

Jayatilake, K.N" 1969. The Message of the Buddha. kandy.

Jayatileke, K.N" 1980. Early Buddhist Theory of Knowledge" Motilal Banarsidas Publication. Delhi.

Kalupahana, D.J., 1976. Buddhist Philosophy" Honolulu.

Kalupahana, D.J., 1999. The Buddha's Philosophy of Language" Vishva Lekha, Sri Lanka.

පාඨමාලා සංකේතය : MAPL 53025

මාතෘකාව : පාලි නිර්දේශිත ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය

විෂය ඒකකය : අනිවාර්ය

කාල පරිච්ඡේදය : එක් අවුරුදු/දැවුරුදු

අරමුණ හා අභිමතාර්ථ : පාලි මූලාශ්‍රය ග්‍රන්ථයන්ගේ අර්ථවබෝධය, ග්‍රන්ථ තත්ත්වය දාර්ශනික හා සාහිත්‍යමය අගය, භාෂා ශෛලිය හා විශේෂ භාෂා ලක්ෂණ, කාල නිර්ණයට තුඩු දෙන කරුණු ගැන දැනුම වර්ධනය කිරීම තුළින් පාලි භාෂාවෙන් රචනා වී ඇති ග්‍රන්ථ පරිශීලනය සුගම කිරීම.

ඉගෙනුම් ඵල : මෙම පාඨමාලාව අවසානයේ දී විද්‍යාර්ථියා පාලි සාහිත්‍යය ග්‍රන්ථ හඳුනාගන්නා අතර ඒවාහි අර්ථය පැහැදිලි ව විස්තර කරයි. නිර්දේශිත ග්‍රන්ථයන්හි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ, විශේෂ යෙදුම්, සාහිත්‍යය හා දාර්ශනික කරුණු විශ්ලේෂණය කරයි.

අන්තර්ගතය :

- විනය - සමන්තපාසාදිකා විනයට්ඨකථා
- සූත්‍ර - මජ්ඣිමනිකාය විභංග වග්ග
- අභිධර්ම - අභිධම්මඤ්ඤාසංගහ
- ප්‍රකරණ - මිලිඤ්ඤාසංගහ

ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේදය : දේශන, සාකච්ඡා හා අභ්‍යාස

ඇගයීම් ක්‍රමය : අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේදී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතීකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

ඤාණාවාස ස්ථවිර, හේන්පිටගෙදර, (1966), බන්ධක විනය, කොළඹ.

විමලවංස ස්ථවිර, බද්දේගම, (1995), බෞද්ධ සාහිත්‍යය, කොළඹ.

බුද්ධදත්ත ස්ථවිර, පොල්වත්තේ, (1957), පාලි සාහිත්‍යය, කොළඹ.

ධම්මානන්ද ස්ථවිර, තලල්ලේ, (1980), ත්‍රිපිටකයෙහි සංස්කෘතික ලක්ෂණ, කොළඹ, ධාරා සඟරා කලාප, 1-10

- පාඨමාලා සංකේතය :** MAPL 53035
- මාතෘකාව :** පාලි ව්‍යාකරණ හා ගද්‍ය පද්‍ය රචනා
- විෂය ඒකකය :** අනිවාර්ය
- කාල පරිච්ඡේදය :** එක් අවුරුදු/දැවුරුදු
- අරමුණු හා අභිමතාර්ථ :** සාම්ප්‍රදායික පාලි ව්‍යාකරණය පිළිබඳ රූපසිද්ධිය ඇසුරින් ප්‍රාමාණික දැනුමක් හා දෙනු ලබන මාතෘකාවන්ට අනුව ගද්‍ය හා පද්‍ය රචනාවන් නිර්මාණය කිරීමට ද, පාලි භාෂාවෙන් කථා කිරීමට ද කුශලතාවන් දියුණු කිරීම මෙම විෂය ඒකකයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.
- ඉගෙනුම් ඵල :** පාලි ව්‍යාකරණ අංග පෙන්වා දෙයි. පාලි සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණ රීති භාවිතය පැහැදිලි කරයි. එක් එක් ව්‍යාකරණාංග නිර්මාණය වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. පාලි ගද්‍ය පද්‍ය රචනා ක්‍රම විස්තර කරයි. පාලි භාෂාවෙන් අදහස් ඉදිරිපත් කරයි.
- පාඨමාලා අන්තර්ගතය :** පාලියෙහි අක්ෂර භාවිතය, සන්ධි සිද්ධාන්ත විධි, නාම, ආධ්‍යාත, අව්‍ය පද භාවිතයේ සුවිශේෂතා, නාම හා ක්‍රියා සමාස පද භාවිතය, තද්ධිත, කිතක, විශේෂණ විශේෂ්‍ය, කාරක ප්‍රයෝග, ද්විකර්මක ධාතු, කර්තෘකාරක හා කර්මකාරක, ධාතු ප්‍රත්‍යාන්ත ක්‍රියා, සංඛ්‍යා, සර්ව නාම, ප්‍රයෝජ්‍ය ක්‍රියා, පූර්ව ක්‍රියා, පාලියෙහි අනුබන්ධ ලක්ෂණවල ස්වරූපය, පාලියෙහි දිස්වන රූඪී ලක්ෂණ, පාලි භාෂාවෙහි හමුවන සංස්කෘත පදමාලා හා පාලි වාක්‍ය ක්‍රම ද පාලි ගද්‍ය පද්‍ය රචනා, පාලි කථනය.
- ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :** දේශන, සාකච්ඡා, පැවරුම් හා පරීක්ෂණ.
- ඇගයීම් ක්‍රමය :** අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේදී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතිකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

- බුද්ධදත්ත ස්ථවිර, පොල්වත්තේ, (1959), පාලි භාෂා පරිචය, සමයවර්ධන පොත්හල, කොළඹ 10.
- බුද්ධදත්ත ස්ථවිර, පොල්වත්තේ, (1962), පාලි ගද්‍ය පද්‍ය රචනා, සිගිති ප්‍රින්ටර්ස් ඇන්ඩ් පබ්ලිෂර්ස් අම්බලන්ගොඩ.
- මහානාම හිමි, කථවච්චිමුල්ලේ, (1966), බාලාවතාරය, කොළඹ.
- ශ්‍රී නිවාස හිමි, මයිලෑවේ, (1966), පාලි ව්‍යාකරණ විවරණය, සමයවර්ධන පොත්හල, කොළඹ 10.
- සුමනචෝති නාහිමි, පල්ලන්තර, (2010), පාලි ව්‍යාකරණ, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ 10.
- පියරතන හිමි, වැගම, (2012), සාම්ප්‍රදායික පාලි ව්‍යාකරණ, කොලීටි ප්‍රින්ටර්ස්, නුගේගොඩ.
- කවිවායන ව්‍යාකරණය, සංස්ථ, පියරතන හිමි, වැගම, (1995), එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ 10.
- පාලි ව්‍යාකරණ තරංගණී, සංස්ථ ධම්මරතන හිමි, උතුරාවල, (1993), කැලණිය.
- ධම්මානන්ද හිමි, මකුරුපේ, (2009), විමර්ශනාත්මක පාලි ව්‍යාකරණ, කොලීටි ප්‍රින්ටර්ස්, නුගේගොඩ.
- කරුණාරත්න, අශෝක, (1964), පාලි සංග්‍රහය, සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගමය, කොළඹ.
- සම්බෝධි, හිමි පැණිහෙල, පාලි භාෂාව හා රචනය, (1999), සමයවර්ධන පොත්හල, කොළඹ 10.
- ගයිගර්, විල්හෙල්ම්, පාලි ව්‍යාකරණය, (1989), එඩ්නේ එන්ටර්ප්‍රයිසස් පොද්ගලික සමාගම, පන්තිපිටිය.
- පෙරනියෝලා, වී, පාලි ව්‍යාකරණය, (1966), ඩීලා සාල් මුද්‍රණාලය, පන්තිපිටිය. කොළඹ 15.

- පාඨමාලා සංකේතය :** MAPL 53045
- මාතෘකාව :** නිකායාන්තර පිටක සාහිත්‍යය
- විෂය ඒකකය :** අනිවාර්ය
- කාල පරිච්ඡේදය :** එක් අවුරුදු/දැවුරුදු
- අරමුණු හා අභිමතාර්ථ :** ථෙරවාද පිටක සාහිත්‍යය මෙන්ම නිකායයන් වශයෙන් බෙදී වෙන්ව ගිය අනෙකුත් නිකායයන්ගේ පිටක සාහිත්‍යයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම මෙන්ම ඒවායෙහි අන්තර්ගතය, කාල නිර්ණය හා විශේෂත්වයන් හඳුනාගැනීමත් එය ථෙරවාද ත්‍රිපිටකය සමග සම්පිෂ්ම වන ආකාරයන් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම විෂය ඒකකයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.
- ඉගෙනුම් ඵල :** මෙම විෂය ඒකකය ඉගෙන ගැනීමෙන් පසු ශිෂ්‍යයා ථෙරවාද ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය හා නිකාය වශයෙන් බෙදී වෙන්ව ගිය අනෙකුත් නිකායයන්ගේ (සම්ප්‍රදායයන්ගේ) පිටක සාහිත්‍යයවල අන්තර්ගතය,

කාලනිර්ණය හා විශේෂත්වයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා එය තුලනාත්මක ව විග්‍රහ කරයි.

පාඨමාලා අන්තර්ගතය : පහත දැක්වෙන කරුණු ගැන විශේෂ අවධානය යොමුකරමින් පැරණි සම්භාව්‍ය භාෂාවන්ගෙන් ලියැවී ඇති පිටක සාහිත්‍ය පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනයක් මෙහිදී අපේක්ෂා කෙරේ. පාලි සාහිත්‍යාගත පළමු සංගීතික පිළිබඳ නිකායාන්තර වාර්තා සමාලෝචනය, නිකාය ග්‍රන්ථ හා ආගම ග්‍රන්ථ අතර ඇති සමවිෂමතා, ක්ෂුද්‍රක ග්‍රන්ථ පිළිබඳ මතභේද, සර්වාස්තිවාද, ධර්මගුප්ත, මහාසංඝික, කාශ්‍යපීය හා ථෙරවාද සම්ප්‍රදායයන්ට අයත් පිටකයන්හි විශේෂතා, සර්වාස්තිවාද හා ථෙරවාද අභිධර්මපිටක තුලනය, සම්භාව්‍ය සංස්කෘත ග්‍රන්ථයන්හි එන ත්‍රිපිටක පාඨෝද්ධානි, පාලි ත්‍රිපිටකයේ කාලනිර්ණය පිළිබඳ ගැටළු.

ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේදය : දේශන, සාකච්ඡා හා අභ්‍යාස
ඇගයීම් ක්‍රමය : අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේදී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතීකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

අබේනායක, මලිච්ච, 1983, ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය ඉතිහාසය - 1, විනය පිටකය, ධාරා 01-10.
බේමානන්ද හිමි, හැගොඩ, 1992, ථෙරවාද න්‍යාය. තරංජී ප්‍රින්ට්ස්,
ඤාණසුමන හිමි, දෙල්දුවේ, 1995, මධ්‍යකාලීන බුදුසමයේ මූලික කරුණු, කර්තෘ ප්‍රකාශන.
නානායක්කාර, සනත්, 2008, මුල් බුදුසමයේ සිට වජ්‍රයානය දක්වා, දෙහිවල, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
නාරද හිමි, දියගම, 2010, ධර්ම සංගායනා, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ 10.
මේධානන්ද හිමි, දේවාලේගම, 1988, චතුර්විධ බෞද්ධ දර්ශන සම්ප්‍රදාය, කොළඹ.
සුගතරතන හිමි, කහපොළ, 2010, විචාරප්‍රභා, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ.
සුසීම හිමි, පල්ලේගෙදර, 2011, මුල් බුදුසමය සහ යෝගාවාර විඥානවාදය, කර්තෘ ප්‍රකාශන.
Akanuma, A., 1929, The Comparative Catalogue of Chinese Agamas and Pali Nikayas.
Andre, Bureau, 1955, Less Sects Boudhiques du Petit Vehicule.
Bagachi, P.C., 1927,1928, Le Canon Boudhiques of China Vol. 01
Banerjee, A.C., 1927, Sarvāstivāda Literature
Baruea, B.M. and Mittra.S., 1927, Prakrit Dhammapada
Beal, S., 1882, Abstract of Four Lectures on Buddhist Literature in China.
Beal. S., 1871, Catena of Buddhist Scriptures from China.
Brought, J., 1962, Gandhari Dhammapadha, London.
Dutt, N., 1998, Buddhist Sects in India, Motilal Benarsidass Publications Private Limited, Dilhi.
Dutt, N., Early Monastic Buddhism, Vol. 11, 1948.
Gethin. Rupert, 1998, Foundations of Buddhism, Oxford University Press.
Hoernle, A. F. R., 1916, Manuscript Remains of Buddhist Literature Found in Eastern Turkestan.
Lamotte, E., 1967, Histoire du Boudhism Indien, University de Louvain.
Kalupahana, D.J., 1976, The History of Indian Philosophy, University of Hawaii Press.
Mitra, R., 1982, The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal, Culcutta, The Asiatic Society of Bengal.
Nanjio, B., 1832, A Catalogue of the Chinese translation of the Buddhist Tripitaka, Oxford.
Obermiller, E., 1931, The History of Buddhism in India and Tibet. Sri Satguru Publications, New Delhi.
Pa-Chow, W., 1946, Comparative Studies in the Mahāparinibbāna Sutta and its Chinese Version.
Pande, G.C., 1957, Studies in the Origins of the Buddhism, University Press, Allahabad.
Snelling, John, 1998, A Buddhist Handbook, Barnes and Noble Books, New York.
Thomas, E.J., 2004, The History of Buddhist Thought, Asian Educational Services, New Delhi

පාඨමාලා සංකේතය : MAPL 53055
මාතෘකාව : පාලි කාව්‍ය හා සාහිත්‍ය විචාරය
විෂය ඒකකය : අනිවාර්ය
කාල පරිච්ඡේදය : එක් අවුරුදු/දැවුරුදු
අරමුණු හා අභිමතාර්ථ : බෞද්ධ මූලාශ්‍රය ඇසුරෙන් පාලි කාව්‍යය හා සාහිත්‍ය විචාර සිද්ධාන්ත පිළිබඳව දැනුමක් ලබා දීම මෙහි මූලික අරමුණ වන අතර කාව්‍යය හා සාහිත්‍යකරණය පිළිබඳ සාමාන්‍ය දැනුමක් ද විධිමත් සාහිත්‍ය විචාරයකට අවශ්‍ය ඥානය ද ලබාදීම මෙහි අවශේෂ අභිමතාර්ථ වේ.

ඉගෙනුම් ඵල : භාරතීය කාව්‍යය හා අලංකාර ශාස්ත්‍රයේ ඓතිහාසික විකාශය, පෙරදිග හා අපරදිග සාහිත්‍ය විචාර මූලධර්ම, බෞද්ධ සාහිත්‍ය විචාර මූලධර්ම, ඡන්දස් හා අලංකාර භාවිතය, සාහිත්‍යයීක භාෂාව, කබ්බ, පෙක්ඛන, ගීත, කෙටුහ, අක්ඛර, අත්ථ, පද, නිරුක්ති, සබ්‍යක්ෂණ, පටිභාන, (ධම්ම)රස, ආදී සාහිත්‍යයීක සංකල්ප ත්‍රිපිටකය හා තදනුගත මූලාශ්‍රය නයින් විග්‍රහ කරයි.

පාඨමාලා අන්තර්ගතය : බෞද්ධ සාහිත්‍ය විචාරය; හැඳින්වීම, පෙරදිග හා බටහිර සාහිත්‍ය විචාරය හැඳින්වීම, පෙරදිග හා බටහිර සාහිත්‍ය විචාර මූලධර්ම, පාලියේ ඡන්දස් හා අලංකාර භාවිතය (චුත්තොදය හා සුබ්බොධාලංකාරය ඇසුරින්), බෞද්ධ සාහිත්‍ය විචාරයේ ස්වභාවය හා මූලධර්ම, බුදුරදුන් සහ ශ්‍රාවකයන් තුළ පැවති සාහිත්‍යයීක විඥානය, කෙටුහ ශාස්ත්‍රය හා කාව්‍ය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, ත්‍රිපිටක භාෂාවේ අක්ෂර, පද හා අත්ථ භාවිතය, බුද්ධ දේශනාවේ සාත්ථ හා සබ්‍යක්ෂණ ලක්ෂණ, සාහිත්‍යමය වශයෙන් වැදගත් ත්‍රිපිටක සූත්‍රාන්ත, ථේර ථේරීගාථාවල හා අපදානපාලියේ කාව්‍යමය ලක්ෂණ, රස සංකල්පය (ධම්මරස) පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, පශ්චාත්කාලීන පාලි කාව්‍යමය නිර්මාණ, පාලි හා සංස්කෘත සාහිත්‍ය විචාරයට දායකත්වයක් සැපයූ බෞද්ධ පඬිවරු, බෞද්ධ සාහිත්‍ය විචාරයට සමානුරූපී සංස්කෘත කාව්‍යවිචාර මූලධර්ම හඳුනාගැනීම.

ඉගැන්වීමේ ක්‍රමවේදය : දේශන, සාකච්ඡා හා අභ්‍යාස
ඇගයීම් ක්‍රමය : අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේදී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතිකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

දීපංකර හිමි., 1925, චුත්තොදය, සංස්., අලුත්ගම.
 ගුණානන්ද නායක ස්ථවිර., 2009 සුබ්බොධාලංකාරය, සංස්. සමයවර්ධන, මරදාන.
 සෝරත හිමි. වැලිපිටියේ., කාව්‍යාදර්ශය, සංස්. කොළඹ.
 වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්., 1966, ටේරි ගී, කොළඹ.
 ඔලිවර් අබේනායක., 2009, පාලි අධ්‍යයන විමර්ශන, විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.
 බුද්ධදත්ත හිමි, පොල්වත්තේ., 1966, පාලි සාහිත්‍යය, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.
 හේමපාල, ජී, සමීර., 2003, සංස්කෘත කාව්‍ය විචාරයේ මූලධර්ම, විජේවර්ධන ප්‍රකාශන, බත්තරමුල්ල.
 Dhadphale, M. D., 1975, Aspects of Buddhism Literary Criticism as Gleaned from Pali Sources, India.
 Jothiya, (1967), Buddhism and Aesthetics Dhirasekara, Buddhist Publication Society, Kandy, Sri Lanka.
 Piyarathana (Thera), Wegama, 2010, Buddhist Attitude Towards Aesthetics.
 Warder, A.K., 1972, Indian Kavaya Literutue, London.
 Jothiya, Buddhism and Aesthetics, (1967), Dhirasekara, Buddhist Publication Society, Kandy, Sri Lanka.

පාඨමාලා සංකේතය : MARM 53065
මාතෘකාව : පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය
විෂය ඒකකය : අනිවාර්ය
කාල පරිච්ඡේදය : එක් අවුරුදු/දැවුරුදු
අරමුණු හා පරමාර්ථ : බුදුදහමට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙමින්, අනෙකුත් විෂය ක්ෂේත්‍ර ද ඇතුලත් ව ඒවා තුළින් දැනුම ගවේෂණය, භාවිතය ඉලක්ක කොට, නිර්මාණකරණය, නවෝත්පාදනය සහ අර්ථකථනය යන කාර්යයෙහි ලා පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයට අයත් සංකල්ප. මූලධර්ම, ආචාර පැවතුම්, විධි සහ ක්‍රම, ක්‍රියා පටිපාටි හඳුනා ගැනීම, ප්‍රවේශය, අන්තර්ග්‍රහණය සහ නිසි ප්‍රායෝගික කාර්යයේ යෙදීම.

ඉගෙනුම් ඵල : පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේ විද්‍යාර්ථියා,
 > පර්යේෂණ විධි සහ ක්‍රම හඳුන්වයි.
 > පර්යේෂණය සඳහා විධි සහ ක්‍රම යොදා ගනියි.

- අනෙකුත් විෂයයන් ගැන ද අවධානය යොමු කරමින් බුදු දහමට විශේෂිතව පර්යේෂණ ගැටලු හඳුනා ගනියි.
- සාහිත්‍ය ගවේෂණ ක්‍රම සහ මූලාශ්‍ර විමර්ශනය කරයි.
- සාහිත්‍ය විමර්ශනය නොහොත් ගැඹුරු සාහිත්‍ය අධ්‍යයනයෙහි යෙදේ.
- පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ගවේෂණය කරයි.
- පර්යේෂණ යෝජනාවලියක් පිළියෙල කරයි.
- බෞද්ධ පර්යේෂණ ක්‍රමය විග්‍රහ කරයි.
- බෞද්ධ පර්යේෂණ ක්‍රමය සමාජගත කරයි.
- පර්යේෂණ ආචාරධර්ම හඳුන්වයි.
- පර්යේෂණයෙහි ලා නිවැරදි භාෂා භාවිතය, උද්ධරණය, විමර්ශනය පිළිබඳ පරිචය උපයෝගී කර ගනී.
- පර්යේෂණ නිබන්ධයන් පිළියෙල කරයි.

පාඨමාලා අන්තර්ගතය :

- පර්යේෂණ හැඳින්වීම - අවශ්‍යතාව, කාර්යය සහ ගුණ ලක්ෂණ
- පර්යේෂණ විධි සහ පර්යේෂණ ක්‍රම
- ප්‍රධාන පර්යේෂණ ක්‍රම
- බෞද්ධ පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය හා බෞද්ධ පර්යේෂණ ක්‍ෂේත්‍ර, සමාජය සඳහා බෞද්ධ පර්යේෂණ
- පර්යේෂණ මාත්‍රාකා නිර්ණය
- පර්යේෂණ ගැටලුව, පර්යේෂණ අරමුණු, පර්යේෂණ ප්‍රශ්න සහ උපන්‍යාස
- පර්යේෂණ යෝජනාවලියක මූලිකාංග
- සාහිත්‍ය ගවේෂණය, සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනය හා සාහිත්‍ය විමර්ශනය එහිලා නව තොරතුරු හා සන්නිවේදන භාවිතය, බුදු දහම සම්බන්ධව ඇති අන්තර්ජාල මූලාශ්‍රය, වෙබ් අඩවි සහ දත්ත සංචිත පරිශීලනය
- පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය
- පර්යේෂණ ආචාර ධර්ම
- පර්යේෂණයෙහිලා නිවැරදි භාෂා භාවිතය - උද්ධරණය, විමර්ශනය සහ ග්‍රන්ථනාමාවලිය
- පර්යේෂණ නිබන්ධනයක් පිළියෙල කිරීම

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය : දේශන, සාකච්ඡා, පැවරුම්, පරීක්ෂණ හා ප්‍රස්තුතීකරණ

ඇගයීමේ ක්‍රමය : අධ්‍යයන සම්භාර හතරකි. පාඨමාලා ඒකකය අවසානයේ දී පැවැත්වෙන ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් ප්‍රදානය කෙරේ. ඉතිරි 20% පැවරුම් හෝ ප්‍රස්තුතීකරණ (Presentation) සඳහා හිමි වේ.

ආශ්‍රේය ග්‍රන්ථ :

Cohen, L. and Manion, L. and Morrison, K" 2011. Research methods in education., Routledge, New York

Kothari, C.R" 1985. Research methodology: methods and techniques, New Age International. (free e book), New Delhi

Kumar, Ranjit" 2011. Research methodology: a step-by-step guide for beginners, Dorling Kindersley, Delhi.

Uyangoda, Jayadewa" 2010. Research in the social sciences and humanities: A philosophical and methodological introduction, Social Scientists' Association, Colombo.

Uyangoda, Jayadewa" 2015. Writing research proposals in the Social Sciences and humanities: a theoretical and practical guide, Social Scientists' Association, Colombo.

Panneerselvam, R" 2014. Research methodology., PHI Learning Pvt. Ltd, New Delhi

උයන්ගොඩ, ජයදේව., 2009. සමාජීය විද්‍යා පර්යේෂණ: දාර්ශනික සහ ක්‍රමවිධි හැඳින්වීමක්, කොළඹ: සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය, කොළඹ.

රත්නපාල, නන්දසේන., 2013. සමාජ විද්‍යා පර්යේෂණ මූලධර්ම. ගොඩගේ, කොළඹ.

සේනාධීර, සිල්වි සහ වනසිංහ, ශාමිත්ද., 2004. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය. ගොඩගේ, කොළඹ.

පරමානන්ද හිමි, පොල්ගස්වත්තේ., 2014. පර්යේෂණ නිබන්ධන අත්පොත ගොඩගේ, කොළඹ.